

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3Pu/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824201355
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5824201355.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci nedobrovoľnej hospitalizácie A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. E. XXX, t. č. umiestneného na Psychiatrickom oddelení Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená, za účasti Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená, so sídlom Mieru 549/16, Trstená, IČO: 00 634 891, v konaní o vyslovenie prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení, takto

rozhodol:

I. Súd v y s l o v u j e, že prevzatie umiestneného A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. E. XXX, do zdravotníckeho zariadenia Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená, Mieru 549/16, Trstená, IČO: 00 634 891, bolo prípustné.

odôvodnenie:

1. Psychiatrické oddelenie Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená podaním prostredníctvom e-mailu zo dňa 18.5.2024 oznámilo, že dňa 17.5.2024 o 16.00 hod bol prijatý pacient do ústavnej psychiatrickej starostlivosti s jeho súhlasom, tento bol privedený jeho príbuznými pre cca pol roka trvajúce ťažkosti so suicidiálnymi proklamáciami v popredí, ktoré pri prijatí spontánne udával. U menového išlo o prvú hospitalizáciu na danom oddelení v Trstenej, pričom bol prijatý v rámci neodkladnej psychiatrickej starostlivosti k ďalšej diferenciacii diagnózy, nakoľko toho času nie je k možné jednoznačne vylúčiť suicidiálne konanie pri jeho základnej diagnóze.

2. Dňa 18.5.2024 o 13.00 hod. pacient odolal svoj súhlas s hospitalizáciou, pričom vzhľadom k potrebe ďalšej diferenciacii diagnostiky bola hospitalizácia daného pacienta hlásená už ako nedobrovoľná, keďže u menového je predpoklad existencie duševnej poruchy, pre ktorú môže ohroziť predovšetkým seba.

3. Súd uznesením č. k. 3Pu/4/2024-5 zo dňa 20.5.2024 začal konanie o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení umiestneného pacienta.

4. Ošetrujúca lekárka MUDr. Ivana Stoková po poučení podľa § 195 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vo veci vypovedala: „30-ročný pacient, jednorázovo vyšetrený na psych. amb. Trstená, počas umiestnenia vo väzbe pred plánovaným pojednávaním, prítomná výrazná anxiozn. symptom. až charakteru panického ataku, záverovaný ako akútna stresová reakcia. Aktuálne prichádza v doprovode príbuzného pre zhoršujúci sa psych. stav cca pol roka v zmysle anxiozno- depresívnej symptom., RP, dyssomniou, hyporexiou, pacient otvorene priznáva aj sui ideácie, prítomné závažne reaktívne precipitanty /rozvod/, od prepustenia z väzby symptomatické pitie za účelom anxiolyzy. Počas väzby užíval tritico, neurol, aktuálne doma neužíva. Vstupne etanolémia 1,7 g/l. Naznačená lakrimačná pohotovosť, myslenie koherentné, bez bludných produkcií, prítomné sui ideácie / sú aj myšlienky, že by si ublížil, úprimne vám poviem, že áno/ vnímanie intaktné, nálada depresívna, odkloniteľná, RP, afektívna labilita, úzkostná symptomatika až charakteru panických aták, závažné reaktívne precipitanty /rozvod, väzba/, hypohedónia, hypoergia, patická únava, pocity somatopsychickej insuficencie, symptomatické pitie za účelom anxiolyzy, dyssomnia a hyporexia, osobnosť alterov.

pod anxiózne - depresívny obrazom, nepsychotická, vs abnormne štruk., klinicky obraz modifikovaný doznievajúcou ebriou.“

5. Ošetrujúca lekárka na otázku súdu v čom by spočívalo nebezpečenstvo, keby prevzatá osoba nebola hospitalizovaná, uviedla, že u menovaného hrozí vysoké riziko ohrozenia pacienta pre depresívnu symptomatiku, sui ideácie a riziko zhoršovania sa zdravotného stavu pri nepokračujúcej psychiatrickej liečbe.

6. Umiestnený pacient bol pred vypočutím primeraným spôsobom poučený podľa § 258 a 259 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 195 a nasl., pričom vo veci na otázky sudcu vypovedal nasledovne: „Ja som tu prišiel dobrovoľne, priviezol ma môj ujo F. G., a to preto lebo on bol jediný doma, brat bol v Rakúsku, volala moja, lebo som ju o to požiadal, lebo som mal vypité, prišlo mi všetko) Ľúto, čo sa stalo, rozvod a tak, ja som jej povedal, že nech ide po uja, že už neviem, čo mám robiť, všetko trápi. Ja som sám na sebe pozoroval zmenu svojho správania, prestal som chodiť medzi ľuďmi, bolo to po rozvode, bol som veľmi sklamaný, bol som zo všetkého nešťastný, do práce som chodil, prerábam som v H. byt, aj v I. sme boli. Keby som si chcel ublížiť tak to urobím dávno, veď prešla aj nejaká taká myšlienka, ale nikdy som to nezrealizoval, ja stále dúfam, že sa to všetko dá do poriadku, viem, že na bývalú manželku J. strašne tlačili jej rodičia, to čo sa robilo, bolo nenormálne. Rozhodol som sa, že tu ešte dobrovoľne zostanem, aby som dokázal sebe ako aj svojmu okoliu, že mi nič nie je, ak by som potreboval odbornú pomoc tak ja sa jej vyhýbať nebudem, keďže som sám pýtal moju mamu, aby mi zavolała pomoc. Myslím, si, že to zvládnem aj sám“.

7. Podľa § 253 ods. 1 CMP zdravotnícke zariadenie, v ktorom je osoba umiestnená z dôvodov uvedených v osobitnom predpise (ďalej len "umiestnený"), je povinné oznámiť súdu do 24 hodín prevzatie umiestneného bez jeho informovaného súhlasu. Oznamovaciu povinnosť má zdravotnícke zariadenie aj vtedy, ak umiestnený svoj informovaný súhlas odvolá, a to do 24 hodín od odvolania informovaného súhlasu.

8. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z.z.“) ak ide o ústavnú starostlivosť, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas podľa § 6 ods. 9 písm. d), poskytovateľ je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

9. Podľa § 6 ods. 9 písm. d) zákona č. 576/2004 Z. z. informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

10. Podľa § 6 ods. 8 zákona č. 576/2004 Z. z. každý, kto má právo dať informovaný súhlas, má aj právo informovaný súhlas kedykoľvek slobodne odvolať.

11. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 36 ods. 2, § 38 ods. 1, § 40 ods. 2).

12. Podľa § 262 ods. 1, 2, 3 CMP súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania, vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného a doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

13. Na základe doposiaľ vykonaného dokazovania potom ako sudca osobne vzhliadol osobu umiestneného v zdravotníckom zariadení a po vykonaní jej výsluchu, rovnako po prihladnutí na

výpoveď ošetrojúceho lekára, mal súd dostatočne preukázané, že bez poskytnutia neodkladnej ústavnej zdravotnej starostlivosti by umiestnený pre duševnú poruchu, ktorou trpí, mohla ohroziť seba alebo svoje okolie, kde k uvedenému záveru súd dospel na základe nasledovných skutočností:

14. V tomto prípade má súd za to, že následné prevzatie pacienta v rámci dobrovoľnej hospitalizácie, ktorá sa zmenila na nedobrovoľnú hospitalizáciu potom ako tento odvolal svoj súhlas bolo pripustené, keďže súdu sú z jeho úradnej činnosti známe niektoré okolnosti predchádzajúce hospitalizácii pacienta, ktoré tento udával aj pred ošetrojúcim lekárom v čase jeho prijatia ako reaktívne percipitanty (konanie o rozvod manželstva a úpravu rod. práv a povinností k mal. dieťaťu sp. zn. 3P/56/2023), ktoré v nadväznosti na osobnosť pacienta mohli viesť k suicidiálnym myšlienkam pacienta, ktoré tento pripúšťal tak pred ošetrojúcim lekárom ako aj pred blízkymi príbuznými. V rámci výsluchu pacienta pred konajúcou sudkyňou ako účastníka konania v konaní o rozvod manželstva sama sudkyňa odporučila prítomnej eskorte, aby príslušného väzenského lekára (pacient bol v danej dobe vo väzbe) upovedomili o zhoršenom psychickom stave účastníka, na základe ktorej skutočnosti mu bola nasadená vo väzbe aj medikamentózna liečba, ktorú však užíval sporadicky a po prepustení z väzby vynechal úplne. Skutočnosť, že ho napadli suicidiálne myšlienky pacient pripustil aj v rámci svojej výpovede, tiež, že ho dlhodobjšie prenasleduje melanchonická nálada, rovnako pozoroval u seba zmenu správania vo vzťahu ku svojmu okoliu, prestal chodiť medzi ľuďmi, trpel pocitmi sklamaní a nešťastia. Všetky tieto vyššie uvedené okolnosti ako depresívne symptomatická sú podľa názoru súdu dostatočnými na prevzatie pacienta do ústavnej psychiatrickej starostlivosti, aby sa zabezpečilo riadne dodiagnostikovanie skutočností spôsobujúcich, že pacient nie je schopný adekvátnym spôsobom znášať stresové situácie, aby sa u pacienta predišlo ohrozeniu jeho zdravotného stavu v podobe siu ideácie pri nepokračujúcej psychiatrickej liečbe. Uvedené skutočnosti napokon uznal aj samotný pacient, keď v rámci svojej výpovede sa vyjadril, že ďalšej hospitalizácii sa chce ďalej dobrovoľne podrobovať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo. (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 59 ods. 1 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP) Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).